

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, МАРКЕТИНГУ І ТУРИЗМУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

і контрольні завдання до виконання практичних занять

з дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент»

для студентів	1 курсу
підготовки	другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальності	073 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
факультету	Міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Методичні рекомендації до виконання практичних занять з дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент» підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

РОЗРОБНИК: Пляскіна А.І., к.е.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу і туризму

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту, маркетингу і туризму

Протокол № 1 від «30» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Руслан НАБОКА

Узгоджено з навчально-методичним відділом
Реєстраційний номер №32/035-04.09.2024

ВСТУП

Сучасний розвиток міжнародних економічних відносин, які виникають у процесі формування, розподілу і використання фінансових ресурсів висуває нові вимоги до управління. На перший план виходять міжнародні критерії ефективності, гнучкості та якості фінансового менеджменту.

Нестабільне зовнішнє економічне середовище функціонування суб'єктів господарювання, негативні тенденції в економіці України і динаміка внутрішнього середовища примушують підприємства перетворюватись у все складніші системи. Для забезпечення керованості таких систем необхідні нові методи, які б відповідали складності внутрішнього та зовнішнього середовищ підприємств і дозволяли б успішно працювати в сучасних умовах господарювання (наприкладі, міжнародного бізнесу).

Відповідність нових підходів в управлінні діяльністю підприємства дозволить підвищити ефективність всіх видів менеджменту підприємства, досягти високих темпів виробничого розвитку, закріпити конкурентну позицію на ринку, забезпечити постійний приріст власного капіталу і створити умови для стабільного розвитку підприємства у визначеному його керівниками стратегічному напрямку з урахуванням міжнародної сучасної практики.

Вивчення дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент» спрямовано на висвітлення дії механізму, принципів, методів здійснення фінансового управління виробничо-господарською діяльністю міжнародного підприємства.

МЕТА ЗАНЯТТЯ, ЙОГО МІСЦЕ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Міжнародний фінансовий менеджмент» є базовою для підготовки магістрів з економіки та зовнішньоекономічної діяльності. Її орієнтовано на засвоєння сучасних методів міжнародного управління фінансами суб'єктів господарської діяльності.

Метою викладення навчальної дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок з управління міжнародними фінансами підприємств.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК14. Здатність до управління функціональними сферами міжнародної діяльності організації.

СК15. Здатність працювати в міжнародному середовищі.

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 13. Здатність планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН14. Здатність розуміти механізм кредитно-розрахункових та валютних операцій та оцінювати ризики транзакцій при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

ПРН 15. Здатність формувати стратегію інноваційного розвитку на основі залучення інвестиційних ресурсів, оцінювати ризики інвестицій та формувати збалансований за рівнем окупності та ризику інвестиційний портфель.

ПРН16. Здатність організовувати та управляти зовнішньоекономічними операціями підприємств.- Здатність інтегрувати професійно-профільовані знання й практичні навички з фундаментальних дисциплін в практиці зовнішньоекономічної діяльності.

ПРН17. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо функціональних сфер міжнародної діяльності організації.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної роботи без порушення встановлених термінів, і отримавши позитивну підсумкову оцінку. Підсумковий контроль знань – залік (екзамен).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1:

ТЕМА 1. Зміст та система міжнародного фінансового менеджменту

Аудиторний час – 2 год.

1.Фінансова звітність міжнародної компанії та її основні компоненти –

- Баланс,
- Звіт про рух грошових коштів,
- Звіт про прибуток,
- Звіт про зміни власного капіталу корпорації.

Приклад практичних задач (розрахунків) до практичного заняття 1

1.Спрогнозувати ймовірність банкрутства підприємства на основі системи показників В.Бівера, якщо чистий прибуток становить 60 тис. грн., необоротні активи – 260 тис. грн., запаси та затрати – 110 тис. грн., грошові кошти та дебіторська заборгованість – 130 тис. грн., власний капітал – 170 тис. грн., довгострокові зобов'язання – 50 тис. грн., короткострокові зобов'язання – 280 тис. грн., валюта балансу – 500 тис. грн.

Таблиця 1

Система показників Вільяма Бівера наведена у таблиці

Показники	Алгоритм розрахунку	Рекомендовані значення		
		Група I - стійкий фінансовий стан	Група II - за 5 р. до банкрутства	Група III - за 1 р. до банкрутства
Коефіцієнт Бівера	$\text{Коеф.Бівера} = \frac{ЧПр - Ам}{ДЗоб + ПЗоб}$	0,4-0,45	0,17	-0,15
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)	$\text{Коеф.заг.лікв.} = \frac{ОбА}{ПЗоб}$	$\geq 3,2$	$\leq 2,0$	$\leq 1,0$
Рентабельність активів	$\text{Рент}А = \frac{ЧПр}{\text{Валюта}_\text{балансу}} * 100\%$	6-8	4	-22
Коефіцієнт покриття активів чистим оборотним капіталом	$\text{Коеф.покр.}А = \frac{ВлК - НеобА}{\text{Валюта}_\text{балансу}}$	0,4	$\geq 0,3$	$\approx 0,06$
Фінансовий леверидж	$\text{Фін}_\text{леверидж} = \frac{ДЗоб + ПЗоб}{\text{Валюта}_\text{балансу}}$	6-8	4	-22

де *ЧПр* – чистий прибуток, грн.; *Ам* – амортизаційні відрахування, грн.; *ДЗоб* – сума довгострокових зобов'язань, грн.; *ПЗоб* – розмір поточних зобов'язань, грн.; *ОбА* – сума оборотних активів, грн.; *НеобА* – розмір необоротних активів, грн.; *ВлК* – розмір власного капіталу, грн.

Питання для самоперевірки:

1. У чому полягає суть “теорії портфеля” Г.Марковіца?
2. Охарактеризуйте теорії структури капіталу.
3. Перелічіть та дайте коротку характеристику теоріям дивідендів.
4. Розкрийте сутність теорій “агентських відносин” та “асиметричної інформації”.
5. Назвіть суб’єктів та об’єкти міжнародного фінансового менеджменту.
6. Перелічіть основні функції міжнародного фінансового менеджменту та дайте коротку характеристику кожної з них.
7. Назвіть принципи міжнародного фінансового менеджменту.
8. Перелічіть та охарактеризуйте основні елементи фінансового механізму управління міжнародним підприємством.
9. За якими ознаками відбувається розподіл організаційних структур фінансового управління підприємством?
10. Поясніть як розподіляються організаційні структури підприємства за ієрархічною, функціональною ознаками?
11. Що таке центр відповідальності (відповідно до концепції Дж. Хігінса)?
12. Які 4 центри відповідальності виділив Дж. Хігінс?

13. Наведіть приклади центрів відповідальності на сучасних підприємствах.
14. Перелічіть основних користувачів міжнародної фінансової інформації.
15. Хто належить до зовнішніх (внутрішніх) користувачів міжнародної фінансової інформації?
16. У чому полягає основна відмінність між зовнішньою і внутрішньою інформацією на підприємстві?
17. Залежно від джерела та призначення інформації, що використовується для потреб фінансового управління, її поділяють на 4 блоки. Які?
18. Назвіть основні вимоги до інформаційного забезпечення міжнародного фінансового менеджменту.
19. Охарактеризуйте показники інформаційного забезпечення міжнародного фінансового менеджменту, що формуються із внутрішніх та зовнішніх джерел.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ 2, 3:

ТЕМА 2. Активи міжнародних компаній

Аудиторний час – 4 год.

1. Основні показники ефективності використання активів.
2. Управління власним капіталом компанії.
3. Шляхи залучення позичкових коштів на міжнародних ринках: банківські кредити, облігаційні займи, фінансовий лізинг, комерційний кредит.

Приклад практичних задач до практичного заняття 2

1. Визначити показники достатності, ліквідності та ефективності грошового потоку підприємства, використавши такі дані.

Валовий позитивний грошовий потік 1000 тис. грн.

Валовий негативний грошовий потік 850 тис. грн.

Залишок грошових коштів на початок періоду 55 тис. грн.

Залишок грошових коштів на кінець періоду 45 тис. грн.

Сума виплачених дивідендів 120 тис. грн.

Сума банківського кредиту 150 тис. грн.

Приріст товарно-матеріальних цінностей 26 тис. грн.

2. Визначити суму річного платежу, якщо підприємство отримало позику в сумі 140 тис. грн. на термін 4 роки під 18% річних зі складними нарахуваннями процентів на неповернутий залишок. Повернення позики необхідно здійснювати рівними частинами в кінці кожного року.

3. Визначити коефіцієнт достатності чистого грошового потоку за результатами звітної діяльності підприємства за таких умов:

- чистий грошовий потік від операційної діяльності склав 120000 грн.
- чистий грошовий потік по інвестиційній діяльності склав -30000 грн.;

- чистий грошовий потік від фінансової діяльності склав 15000 грн.;
- погашено власні короткострокові зобов'язання на суму 30000 грн.;
- залишки товарно-матеріальних цінностей на початок звітного періоду склали 21000, а на кінець 23400 грн.;
- сума виплачених дивідендів акціонерам підприємства 5000 грн.

4. Підприємство ЗАТ «Кульбаба» організовує виробництво і збут килимів за ціною 75€. Змінні витрати на виготовлення килима становлять 60€. Підприємство орендує приміщення і платить за це 1500€ щомісяця.

1. Скільки виробів потрібно виготовити підприємству для досягнення точки беззбитковості.

2. Як зміниться точка беззбитковості, якщо витрати на виготовлення виробу знизяться до 55€.

3. Скільки виробів повинно виготовити підприємство, щоб отримати прибуток в сумі 1000€.

4. Який запас фінансової міцності має підприємство при 1000€ прибутку в місяць.

Питання для самоперевірки:

1. Методологічні основи побудови системи забезпечення фінансового менеджменту.
2. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту.
3. Характеристика моделі фінансової інфраструктури підприємства.
4. Системи і методи внутрішнього фінансового контролю.
5. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту.
6. Фінансова інформаційна база.
7. Показники інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4:

ТЕМА 3. Міжнародна оцінка вартості активів компанії

Аудиторний час – 2 год.

1. Використання методів оцінки вартості капіталу у міжнародному фінансовому менеджменті.

Приклад практичних задач до практичного заняття 3

1. Визначити позитивний, негативний та чистий грошові потоки підприємства з операційної діяльності на основі таких даних:

Чистий дохід 1600 тис. грн.

Матеріальні витрати 620 тис. грн.

Витрати на оплату праці (без нарахувань на фонд оплати праці) 390 тис. грн.

Інші операційні витрати 350 тис. грн.

Списано дебіторську заборгованість на суму 3 тис. грн.

Кредиторська заборгованість 41 тис. грн.
Сума ПДВ, сплачена підприємством у складі ціни придбання товарів,
робіт, послуг. 312 тис. грн.
**всі показники вказано без ПДВ.*

Питання для самоперевірки:

1. Які господарські операції не можна віднести до грошових потоків підприємства?
2. Як поділяються грошові потоки залежно від видів діяльності.
3. Назвіть види грошових потоків відповідно до ідентифікації розподілу грошових потоків у часі.
4. Охарактеризуйте види грошових потоків за рівнем значущості у фінансово-господарській діяльності.
5. Як поділяються грошові потоки за зміною залишків грошових коштів.
6. Розкрийте сутність чистого грошового потоку.
7. Яким чином відбувається розрахунок чистого грошового потоку прямим і відносним методом.
8. Охарактеризуйте основні етапи управління грошовими потоками.
9. За допомогою яких коефіцієнтів можна провести аналіз грошових потоків на підприємстві? Що показує коефіцієнт достатності чистого грошового потоку?
10. Як розраховується коефіцієнт ліквідності грошового потоку на підприємстві?
11. Розкрийте сутність та напрями оптимізації грошових потоків на підприємстві.
12. За допомогою яких прогностичних фінансових документів планується надходження та витрачання коштів на підприємствах?
13. Які види циклів є на міжнародному підприємстві?
14. Як розраховується і в яких одиницях вимірюється тривалість фінансового циклу на підприємстві?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5:

ТЕМА 4. Міжнародний податковий менеджмент компаній

Аудиторний час – 2 год.

1. Податкові особливості вільних, митних та спеціальних економічних зон в міжнародній практиці.
2. Податки в діяльності міжнародних компаній.
3. Податкові зобов'язання міжнародних компаній.
4. Планування та оптимізація оподаткування в діяльності міжнародних компаній.

Приклад практичних задач до практичного заняття 4

1. Міжнародне підприємство отримало кредит у сумі 50 тис. грн.
Надходження від емісії простих акцій 100 тис. грн.
Отримано виручку від реалізації продукції (з ПДВ) 320 тис. грн.

Отримано дивіденди від інших підприємств 10 тис. грн.

Отримано дохід від володіння облігаціями внутрішньої державної позики 40 тис. грн.

Перераховано кошти із поточного рахунка на акредитивний 8,5 тис. грн..

Отримано дохід від реалізації основних засобів 120 тис. грн.

Виплачено дивіденди власникам підприємства 50 тис. грн.

Визначити обсяги міжнародних грошових потоків на підприємстві у рамках операційної, фінансової та інвестиційної діяльності (окремо).

2. Визначити тривалість фінансового циклу підприємства за таких умов:

– дебіторська заборгованість підприємства на початок і кінець звітного періоду склала 23000 і 13000 відповідно;

– кредиторська заборгованість підприємства на початок і кінець звітного періоду склала 46000 і 48000 грн. відповідно;

– вартість коштів, що надійшли від продажу продукції 150000 грн. без ПДВ (собівартість її виробництва 60000 грн.)

– залишки матеріалів на складах на початок і кінець звітного періоду склали відповідно 45000 і 230000 грн.;

– собівартість залишків готової продукції на складі на початок і кінець періоду відповідно склала 23000 і 15000 грн.

3. Маються дані про фінансові показники компанії «Coca-Cola» за 10 років. Необхідно зробити прогноз щодо зміни показників на 11-й рік, користуючись:

а) методом простої ковзаючої середньої (усереднення за 3 роки);

б) методом зваженої ковзаючої середньої (усереднення за 3 роки; дані поточного року враховуються з вагою 50; минулого року – 30; позаминулого – 20;

в) методом експоненціального згладжування, якщо постійна згладжування $\alpha = 0,15$, а прогноз на перший рік приймемо рівним реальному значенню.

Варіант	Показник	Роки									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Виручка, млн. дол.	12527	14570	16283	16635	16611	16301	16767	17354	17545	19564
2	Валовий прибуток, млн. дол.	7367	8402	9343	9897	10596	10739	10758	11150	11501	12459
3	Операційний прибуток, млн. дол.	3099	3637	4026	3915	5001	4967	3982	3691	5352	5458
4	Чистий прибуток, млн. дол.	2176	2554	2986	3492	4129	3533	2431	2177	3969	3050

5	Собівартість продукції, млн. дол.	5160	6168	6940	6738	6015	5562	6009	6204	6044	7105
6	Адміністративні витрати, млн. дол.	4218	4765	5231	5597	5535	5699	5963	6016	6149	7001
7	Капітал, млн. дол.	7670	8737	9433	10638	11149	13552	15740	14967	16484	17156
8	Прибуток на 1 акцію, дол.	0,83	0,98	1,17	1,38	1,64	1,42	0,98	0,88	1,60	1,23
9	Дивіденди на 1 акцію, дол.	0,34	0,39	0,44	0,50	0,56	0,60	0,64	0,68	0,72	0,80
10	Ринкова вартість однієї акції, дол.	22,31	25,75	37,13	52,63	66,69	67,00	58,25	60,94	47,15	43,84

Методичні вказівки до виконання:

При вирішенні задачі необхідно користуватись прикладами з п.4.4. конспекту лекцій:

$$a) f_{11} = \frac{x_8 + x_9 + x_{10}}{3}$$

$$б) f_{11} = \frac{20x_8 + 30x_9 + 50x_{10}}{100}$$

в) необхідно побудувати таблицю, в яку заносяться показники, розраховані згідно до формули (4.11):

$$f_k = f_{k-1} + \alpha \times (x_{k-1} - f_{k-1}),$$

де x_{k-1} – реальне значення показника

f_k, f_{k-1} – прогнозні значення;

α – постійна згладжування.

4. Підприємство можна продати за 4,3 млн. гр. од. чи реконструювати. Після реконструкції прогнозується середньорічний чистий грошовий потік 0,54 млн. гр. од. Середньозважена вартість капіталу - 12%. Для вибору варіанта потрібно визначити вартість підприємства методом капіталізації доходів. Якщо вище виявиться ціна продажу, то підприємство доцільніше продати, а якщо вище буде розрахункова вартість, те вигідніше його реконструювати.

Рішення.

Розраховуємо вартість підприємства як приведену вартість вічної ренти по формулі:

$$FV_A = A / Kr.n \quad (8.11)$$

$$0,54 : 0,12 = 4,5 \text{ млн. гр. од.}$$

Оскільки $4,5 > 4,3$, те кращим варіантом буде реконструкція підприємства.

Питання для самоперевірки:

1. Чому концепція вартості грошей важлива з практичного погляду?
2. Які чинники впливають на зміну вартості грошей у часі?
3. Які методи нарахування відсотків Вам відомі?
4. У чому полягає основна відмінність у методиці нарахування простих і складних відсотків?
5. Дайте визначення майбутньої вартості грошей.
6. Який взаємозв'язок між майбутньою та приведеною вартістю грошей?
7. Розкрийте сутність поняття "компаундування".
8. Розкрийте сутність поняття "дисконтування".
9. Напишіть формулу коефіцієнта дисконтування (дисконтного множника), що вона означає?
10. Розкрийте сутність ануїтету. Які види ануїтетів Ви знаєте?
11. Як визначається майбутня вартість ануїтету?
12. Як визначається приведена вартість ануїтету?
13. Назвіть приклади безумовного і умовного ануїтету.
14. Як визначити розмір одноразового платежу?
15. Що таке перпетуїтет?
16. Назвіть приклади довічної ренти.
17. Як визначити приведену вартість перпетуїтету?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6:

Виконання рубіжної контрольної роботи №1

Аудиторний час – 2 год.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ 7, 8:

ТЕМА 5. Управління міжнародними грошовими потоками компаній

Аудиторний час – 4 год.

1. Системи управління міжнародними грошовими потоками компаній.
2. Міжнародне позиціонування активів компаній.
3. Менеджмент міжнародних платіжних зобов'язань – дивіденди, роялті, страхові платежі, інше.

Приклад практичних задач до практичного заняття 5

1. Визначити обсяг реалізації продукції в сумарному та кількісному показниках, який забезпечить беззбиткову діяльність підприємства, запас фінансової міцності за умови продажу 2000 од. продукції. Фінансовий результат за умови продажу 1000 од. і 2000 од. продукції. Визначити, яким чином збільшення постійних витрат на 10% вплине на величину беззбиткової діяльності підприємства.

Дані для розрахунку:

Оптова ціна реалізації одиниці продукції, грн.	36
Середні змінні витрати на одиницю продукції, грн.	20
Загальні постійні витрати, тис. грн.	30

2. У місті планують відкрити піццерію «Cosa Nostra». Середню ціну одного замовлення (піца + напої) планують встановити на рівні Ц гривні. Собівартість виконання одного замовлення становить в середньому ЗВ гривні. Постійні витрати (орендна плата, електроенергія, комунальні послуги, заробітна плата персоналу тощо) становитиме В грн. на місяць. Піццерія планує працювати щоденно з 9:00 до 22:00. Підраховано, що в середньому один клієнт проводить у закладі 80 хвилин (враховуючи очікування замовлення). Скільки столиків на 2 особи кожен мінімально потрібно встановити в піццерії, щоб досягнути точки беззбитковості? Для розрахунку використайте:

- а) метод рівняння;
- б) метод маржинального доходу;
- в) графічний метод.

Варіант	Ц	ЗВ	В
1	30	22	24000
2	31	22,5	25000
3	32	23	26000
4	33	23,5	27000
5	34	24	28000
6	35	24,5	29000
7	36	25	30000
8	37	25,5	31000
9	38	26	32000
10	39	26,5	33000

Методичні вказівки до виконання:

Розрахуємо середньоденні постійні витрати: $ПВ = \frac{В}{30}$

Обчислимо, скільки замовлень на день необхідно виконувати, щоб досягти критичної точки:

- а) методом рівнянь:

Використовуючи формулу (5.8) $Пр = Ц \times K_o - ЗВ \times K_o - ПВ$, прирівнюємо прибуток (Пр) до 0 і визначаємо K_o .

- б) методом маржинального доходу:

використовуємо формулу (5.9) $T_6 = \frac{ПВ}{МД} = \frac{ПВ}{Ц - ЗВ}$

- в) графічний методом – див. рис. 5.2-5.3 конспекту лекцій.

Щоденний обсяг робочого часу піццерії у хвилинах становитиме:
 $(22 - 9) \times 60 = 780$ хвилин.

Таким чином, на за одним столиком протягом дня можуть знаходитись:

$$\frac{780}{80} \times 2 = 19 \text{ клієнтів.}$$

Отже, мінімальна достатня кількість столиків становитиме: $\frac{T_6}{19}$ шт.
(округляти до цілого).

3. Компанія Z п'ять років тому випустила облігації номіналом 1000 грош.од. з номінальною процентною ставкою 9%. Поточна вартість облігації на фондовому ринку складає 890 грош.од і до погашення залишається ще 10 років. Необхідно визначити вартість облігації.

Рішення

Використовуючи наближену формулу, одержимо

$$C_D = [90 + (1000 - 890) / 10] : [(890 + 1000) / 2] = 10,69$$

Точним значенням C_D одержуваним у результаті рішення рівняння є 10.86%.

4. Кінцева прибутковість залученого позикового капіталу складає 10%. Який прибуток буде приносити щорічно випущена облігація номіналом 1000 грош.од.? Визначте вартість позикового капіталу після сплати податків, якщо величина ставки податку дорівнює 30%.

Рішення

Випущена облігація номіналом 1000 грош.од у цьому випадку буде приносити щорічно

$$10\% \times 1000 = 100 \text{ грош.од.}$$

Якщо величина ставки податку дорівнює 30%, то витрати в 100 грош.од на виплату відсотків будуть означати економію в податках у розмірі 30 грош.од. При цьому витрати на виплату відсотків після сплати податків складуть

$$70 = 100 - 30.$$

Тому вартість позикового капіталу після сплати податків складе

$$70 / 1000 = 7\%.$$

Для того відображення цього фінансового феномену, вводять поняття ефективної вартості позикового капіталу, рівну

$$C_D^e = (1 - T) \times C_D$$

де T- ставка податку.

В умовах попереднього приклада ми приходимо до такого ж результату, але більш простим способом:

$$C_D^e = (1 - T) \times C_D = (1 - 0,30) 10\% = 7\%$$

Питання для самоперевірки:

1. Дайте визначення прибутку.
2. У чому полягає особливість прибутку як об'єкта фінансового менеджменту?
3. За якими ознаками класифікується прибуток?
4. Яка основна мета управління прибутком на підприємстві?
5. Назвіть основні завдання управління прибутком на підприємстві.
6. Назвіть внутрішні фактори, що впливають на прибуток підприємства.

7. Що належить до зовнішніх факторів, які впливають на прибуток підприємства. Чи може підприємство регулювати вплив цих факторів на прибуток?
8. Дайте визначення доходів?
9. Які доходи належать до операційної, інвестиційної, фінансової діяльності?
10. Дайте визначення витрат.
11. За якими ознаками і на які види поділяються витрати підприємства.
12. Як ще називають операційний аналіз?
13. Взаємозв'язок яких трьох складових досліджується у процесі здійснення операційного аналізу?
14. Що показує операційний важіль.
15. Як розрахувати ефект операційного левєриджу (важеля)?
16. На скільки відсотків зміниться прибуток при зміні виручки на 1%, якщо ефект операційного левєриджу дорівнює 0,5?
17. Які ще види важелів Ви знаєте. Розкрийте їх сутність.
18. Як розраховується обсяг беззбиткового виробництва?
19. Що таке межа рентабельності.
20. Як розрахувати запас фінансової міцності? Розкрийте економічний зміст цього показника.
21. Що таке дивідендна політика?
22. Назвіть типи дивідендної політики на підприємстві.
23. Існує 4 групи факторів, які необхідно враховувати при формуванні дивідендної політики підприємства. Які?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9:

ТЕМА 6. Фінансовий менеджмент міжнародних інвестиційних проектів компанії

Аудиторний час – 2 год.

1. Економічна оцінка міжнародного інвестиційного проекту.
2. Фінансові показники міжнародного інвестиційного проекту.
3. Ризики міжнародного інвестиційного проекту та управління ними.

Приклад практичних задач до практичного заняття 6

1. У підприємства А на початок року дебіторська заборгованість становила 37000 грн., а на кінець зменшилась на 14000 грн. Загальна вартість оборотних активів відповідно становила 134000 грн. та 115000 грн. У підприємства Б дебіторська заборгованість на початок року становила 35000 грн., а на кінець зросла на 10000 грн. Загальна вартість оборотних активів на початок і кінець періоду склала 245000 грн. і 270000 грн. З допомогою коефіцієнта відволікання оборотних активів визначте ефективність менеджерської роботи кожного підприємства, та визначте ефективніше підприємство.

2. Фірма "Скіф" у поточному році реалізувала продукцію на 22080 тис.

грн. Це дозволяло одержати 4700 тис.грн прибутку. На кінець року загальна сума активів склала 40150 тис.грн. Первинна вартість обладнання на кінець року становила 4700 тис.грн, накопичена амортизація 420 тис.грн, нематеріальні активи 3400 тис.грн. Запаси оцінюються у 8500 тис.грн, дебіторська заборгованість 16750 тис.грн, решта - кошти.

Власний капітал 25920 тис. грн., довгострокові зобов'язання 480 тис.грн., короткострокові - 13750 тис.грн.

Розрахуйте рентабельність активів, комерційну маржу та коефіцієнт трансформації.

Якщо комерційна маржа знизиться на 5%, які зміни коефіцієнта трансформації дозволять зберегти існуючий рівень рентабельності?

Пояснення.

$EP = KM * KT$; $KM = PR / BP = 4700 / 22080 * 100 = 21,29 \%$;

$KT = BP / АКТИВ = 22080 / 40150 = 0,55$;

$EP = 0,2129 * 0,55 * 100 = 11,71 \%$.

Якщо Км зменшити на 5 %, вона становить: $21,29 - 5 = 16,29 \%$

Тоді значення КТ повинно збільшитись до: $11,71 / 16,29 = 0,72$

3. Маються наступні дані про компанію «Tweedledum&Tweedledee, Ltd.»:

Балансова вартість активів – А тис. дол.

Ринкова вартість активів – РА тис. дол.

Кількість років, що минули з моменту заснування - T_{ϕ}

Країни, де зареєстровано торгову марку «Tweedledum&Tweedledee» - F

Кількість кваліфікаційних рубрик за МКТП – N

Чистий прибуток – ЧП тис. дол.

Виручка від реалізації – ВР тис. дол.

Варіант	A	PA	T_{ϕ}	F	N	ЧП	BP
1	29160	30000	120	200	145	4500	20320
2	29200	30100	110	180	140	4550	20325
3	29240	30200	100	160	135	4600	20330
4	29280	30300	90	140	130	4650	20335
5	29320	30400	80	120	125	4700	20340
6	29360	30500	70	100	120	4750	20345
7	29400	30600	60	80	115	4800	20350
8	29440	30700	50	60	110	4850	20355
9	29480	30800	40	40	105	4900	20360
10	29520	30900	30	20	100	4950	20365

Необхідно оцінити вартість торгової марки компанії.

Методичні вказівки до виконання:

1) Рентабельність продукції обчислюється як: $P = \frac{ЧП}{BP}$.

2) Популярність (репутацію) фірми можна описати наступною залежністю (6.4):

$J_c = 1 + \frac{T_\phi}{T_n}$, де J_c – коефіцієнт популярності (давності) фірми; T_ϕ – період

часу з моменту заснування фірми; T_n – мінімальний термін чинності знака для товарів і послуг (10 років).

3) Ділова репутація (гудвіл) фірми розраховується як: $W = PA - A$

4) Вартість торгової марки оцінюється за формулою (6.5): $V = P \cdot J_c \cdot N \cdot F \cdot W$, де P – рентабельність продукції; N – кількість кваліфікаційних рубрик за МКТП; F – кількість країн, де зареєстровано знак для товарів і послуг або на які поширюється його дія; W – ділова репутація фірми (або гудвіл).

4. Фірма «Нептун» розглядає три варіанти отримання комерційного кредиту. Перший постачальник (ТОВ «Наяда») пропонує відстрочку у $ПО_1$ днів при цінній знижці $ЦС_1\%$, другий (ЗАТ «Галатя») і третій (ВАТ «Тритон») $ПО_2$, $ЦС_2$ та $ПО_3$, $ЦС_3$ відповідно. Який варіант доцільно обрати з позиції покупця?

Варіант	ПО ₁	ПО ₂	ПО ₃	ЦС ₁	ЦС ₂	ЦС ₃
1	125	130	120	9,5	10	8,5
2	130	120	125	9	9,5	8
3	120	125	130	10	8,5	9
4	135	140	130	8,5	9	9,5
5	140	130	135	8	8	10
6	130	135	140	10	8	9
7	115	120	110	9,5	10	8,5
8	120	110	115	9	9,5	10
9	110	115	120	8,5	8,5	8
10	115	125	135	8	9	9,5

Методичні вказівки до виконання:

Механізм мінімізації вартості залучення товарного (комерційного) кредиту може бути представлений наступною формулою:

$$\left(\frac{ЦС}{1 - ЦС} \right) \times \left(\frac{360}{ПО} \right) \rightarrow \min ,$$

де $ЦС$ – розмір цінної знижки при здійсненні готівкового платежу за продукцію, виражений десятковим дробом;

$ПО$ – період надання відстрочки платежу у відповідності до умов товарного (комерційного) кредиту, в днях.

Таким чином, найкращим з позиції покупця буде, варіант, за якого цей показник виявиться найменшим.

Питання для самоперевірки:

1. Дайте визначення поняття “міжнародні активи підприємства”.
2. Дайте перелік різних видів активів за різними класифікаційними

ознаками.

3. Яка основна мета формування активів підприємства?
4. Які завдання потрібно виконати фінансовому менеджеру при управлінні оборотними активами підприємства?
5. Які переваги і недоліки оборотних активів у порівнянні з основними засобами?
6. Які переваги і недоліки основних засобів у порівнянні з оборотними?
7. Як визначити оптимальний розмір замовлення (модель Уілсона)?
8. Як визначається момент повторного замовлення?
9. Як визначається оптимальний розмір залишку грошових коштів у моделі Баумоля?
10. Розкрийте алгоритм моделі Міллера-Орра.
11. У чому полягає сутність процесу управління дебіторською заборгованістю?
12. Назвіть та охарактеризуйте основні форми рефінансування дебіторської заборгованості.
13. Які методи використовуються для розрахунку потреби в основних засобах?
14. Як визначити потребу підприємства в основних засобах?
15. Необхідність і значення оцінки вартості сукупних активів підприємства в ринковій економіці.
16. Назвіть методи оцінки сукупних активів та їх різновиди.
17. Розкрийте алгоритм оцінки цілісного майнового комплексу на основі чистого грошового потоку.
18. Як здійснюється оцінка майнового потенціалу підприємства за допомогою показника гудвілу?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10:

ТЕМА 7. Управління міжнародними валютними ризиками компаній

Аудиторний час – 2 год.

1. Транзакційні валютні ризики та їх управління.
2. Операційні валютні ризики у фінансовому менеджменті.
3. Облікові валютні ризики та їх відображення у операційному та фінансовому обліку компанії.

Приклад практичних задач до практичного заняття 7

1. Компанія «AlmaMater» запускає великий Інтернет-проект за участі іноземного капіталу і створює бюджетний автомат. Внесок власника компанії становить В1 (тис. грн.). Партнер з Росії вносить свою частку в рублях, партнер зі США – в доларах, партнер з Німеччини – в євро. Частки німецьких партнерів рівні, і вдвічі менші за внесок фірми з США. Обмінний курс валют на дату створення автомату (1.01.07) становить: для доларів – 5,45 грн., для євро – 6,15 грн.. Починаючи з січня, 15 числа кожного місяця з автомату

знімаються: ЗП1 тис. грн. для оплати праці віддалених працівників (Україна), Х тис. дол. оплати за послуги хостингу американській компанії та К тис. грн. оплати за комунальні послуги, споживані офісом в Україні. Починаючи з лютого, 1 числа кожного місяця на рахунок надходять доходи від проекту: Д1 тис. грн., Д3 тис. доларів та Д4 тис. євро. Починаючи з березня, 1 числа кожного місяця автомат сплачує всім тримачам часток дивіденди у розмірі П% від внеску. Необхідно визначити сальдо по кожному «гаманцю» автомату станом на 16 вересня 2017 року.

Варіант	В1	ЗП1	Х	К	Д1	Д3	Д4	П, %
1	50	5	0,55	3	20	2,5	1,5	0,8
2	55	5,5	0,6	3,25	25	3	1,75	0,85
3	60	6	0,65	3,5	30	3,5	2	0,9
4	65	6,5	0,7	3,75	35	4	2,25	0,95
5	70	7	0,75	4	40	4,5	2,5	1
6	75	7,5	0,8	4,25	45	5	2,75	1,05
7	80	8	0,85	4,5	50	5,5	3	1,1
8	85	8,5	0,9	4,75	55	6	3,25	1,15
9	90	9	0,95	5	60	6,5	3,5	1,2
10	95	9,5	1	5,25	65	7	3,75	1,25

Методичні вказівки до виконання:

Бюджетний автомат складається з чотирьох видів гаманців: фонду управління, доходів, витрат і розрахунків з персоналом. У кожному такому виді створюються чотири гаманці: Z- (долари), U- (українські гривні) і E- (євро)типів. Таким чином, в автоматі відразу створюються 16 гаманців.

Надходження за замовчуванням розподіляються наступним чином: 30% коштів автоматично перекажуть на гаманець фонду управління, 50% – на гаманець розрахунків з персоналом і 20% – на гаманець витрат. Якщо за даною валютою відсутні витрати або розрахунки з персоналом, то ці кошти зараховуються до гаманця фонду управління.

Власник сплачує 25% загальної вартості проекту, таким чином сума часток

іноземних партнерів складає: $B = \frac{B1}{0,25}$. З них, складає:

партнера з США - $B3 = \frac{0,5 \times (B - B1)}{5,45}$ доларів;

партнера з Німеччини: $B4 = \frac{0,25 \times (B - B1)}{6,15}$ євро.

Станом на 16 вересня сальдо по кожному гаманцю становитиме:

1) Українські гривні:

Гаманець фонду управління $0,3 \times B1 + 0,3 \times 8 \times Д1 - \frac{7 \times П\% \times B1}{100}$

Гаманець розрахунків з персоналом $0,5 \times B1 + 0,5 \times 8 \times Д1 - 9 \times ЗП1$

Гаманець витрат $0,2 \times B1 + 0,2 \times 8 \times Д1 - 9 \times К$

2) Американські долари:

Гаманець фонду управління $0,8 \times B3 + 0,8 \times 8 \times D3 - \frac{7 \times P\% \times B3}{100}$

Гаманець витрат $0,2 \times B3 + 0,2 \times 8 \times D3 - 9 \times X$

4) Євро:

Гаманець фонду управління $B4 + 8 \times D4 - \frac{7 \times P\% \times B4}{100}$

2. ТОВ «Гімалія» бере в комерційному банку «Європа» кредит у сумі BK тис. грн. на три роки. Основний борг погашається щороку рівними частками, на нього раз на рік нараховуються відсотки у фіксованій сумі PP тис. грн. Середня ставка на аналогічний вид кредиту на фінансовому ринку складає i . Проаналізуйте умови залучення кредиту із використанням показника грант-елементу.

Варіант	БК	ПР	i
1	800	100	9
2	820	105	9,5
3	840	110	10
4	860	115	10,5
5	880	120	11
6	900	125	11,5
7	920	130	12
8	940	135	12,5
9	960	140	13
10	980	145	13,5

Методичні вказівки до виконання:

Розрахунок здійснюється за формулою:

$$GE = 100 - \sum_{i=1}^n \frac{PP + OD}{BK \times (1 + i)^n} \times 100 ,$$

де GE – показник грант-елементу, %;

PP – сума сплачуваного відсотку в конкретному інтервалі кредитного періоду;

OD – сума амортизованого основного боргу в конкретному інтервалі кредитного періоду; оскільки кредит видається на три роки і погашається щороку рівними частками, то $OD = \frac{BK}{3}$

BK – загальна сума банківського кредиту, залучуваного підприємством;

i – середня ставка відсотку за кредит, що склалася на фінансовому ринку за аналогічними кредитними інструментами, виражена десятковим дробом;

n – конкретний інтервал кредитного періоду, за яким здійснюється платіж коштів комерційному банку;

t – загальна тривалість кредитного періоду, виражена кількістю інтервалів, що входять до нього)

3. Фірма купує деталі по 30 грн. /од. В рік їй потрібно 5000 деталей; середня норма прибутку на капітал – 15%; витрати на зберігання однієї деталі - 1 грн., витрати на організацію одного замовлення - 120 грн. Визначити оптимальну партію замовлення з врахуванням знижок (табл.1).

Таблиця 1

Система знижок, що надається постачальником

Обсяг замовлень (ОЗ), од.	Ціна за одиницю, грн.
0<ОЗ<499	30,0
500<ОЗ<999	28,0
1000 <ОЗ	27,5

Рішення

Розрахуємо витрати на зберігання запасів і втрачену вигоду на одиницю:

$$H = 1,0 + (15\% \times 30) / 100\% = 5,5 \text{ грн.}$$

$$EOQ = \sqrt{\frac{2 \times 5000 \times 120}{5,5}} = 467 \text{ од.}$$

Визначимо кількість замовлень в рік (n)

$$n = 5000 / 467 = 11$$

Введемо в розрахунки систему знижок (табл. 1) і визначимо сумарні річні витрати (табл. 2).

Таблиця 2

Визначення оптимальної партії з врахуванням знижок

Витрати, грн.	Обсяг замовлення, од.		
	467	500	1000
Річні на організацію замовлень	13200	2568,5	1200,0
На зберігання одного замовлення	150000,0	2600,0	5125,0
На придбання запасів для річної потреби		140000,0	137500,0
Всього витрат (р. 1 + р. 2 + р. 3)	153888,5	143800,0	143225,0

З таблиці 2 видно, що найкращим буде третій варіант (обсяг замовлення - 1000 од.), що забезпечує мінімальні річні сумарні витрати.

4. Величина прибутку на 1 акцію компанії Х склала 5 грош.од.; - а ринкова ціна акції в середньому дорівнювала 40 грош.од.

Розрахувати вартість власного капіталу відповідно до моделі прибутку на акцію.

Рішення

Відповідно до моделі прибутку на акцію оцінка вартості власного капіталу складає

$$C_E = 5 / 40 = 12,5\%$$

Питання для самоперевірки:

1. Розкрийте сутність поняття “міжнародний капітал підприємства”.
2. Як класифікується капітал підприємства за належністю підприємству?

3. Як класифікується капітал підприємства за джерелами формування?
4. Як класифікується капітал підприємства за формою власності?
5. Як класифікується капітал підприємства за організаційно-правовою формою залучення капіталу, за формою перебування в процесі кругообігу?
6. Як класифікується капітал підприємства за характером та цілями використання, залежно від об'єкта інвестування ?
7. Що є основною метою формування капіталу підприємства?
8. На основі яких принципів відбувається формування капіталу підприємства?
9. Назвіть етапи формування власного капіталу підприємства.
10. Перерахуйте основні складові елементи власного капіталу підприємства.
11. Які складові зобов'язань Ви знаєте?
12. Дайте визначення вартості капіталу підприємства.
13. Що таке середньозважена вартість капіталу. Який економічний зміст цього показника?
14. Як розраховується показник середньозваженої вартості капіталу?
15. Дайте визначення поняття “фінансовий леверидж”.
16. Для чого розраховується показник ефекту фінансового левериджу?
17. При якому значенні показника ефекту фінансового левериджу (найбільшому чи найменшому) структура капіталу підприємства буде оптимальною?

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ 11, 12:

ТЕМА 8. Управління міжнародними фінансовими ризиками компаній

Аудиторний час – 4 год.

1. Фактори міжнародного впливу на фінансові результати діяльності компанії.
2. Міжнародні фактори динаміки вартості капіталу компанії.

Приклад практичних задач до практичного заняття 8

1. Оцінити можливість та ефективність використання банківського кредиту, фінансового лізингу та облігаційної позики як джерел фінансування. Треба розрахувати по елементну та СЗБК, подати управлінські пропозиції щодо оптимізації структури капіталу за критерієм мінімізації затрат на його залучення. Чи доцільно збільшувати емісію облігацій до 40% потреби в позиченому капіталі частково відмовившись від банківського кредитування. Розрахувати, як це вплине на СЗБК.

Вихідні дані:

Таблиця

Банківський кредит	Очікувана ставка – 21% річних Затрати на оформлення – 1% до суми позики
Фінансовий лізинг	Річна лізингова ставка – 18% Затрати на оформлення -2%; Річна норма амортизації – 8%; Граничні обсяги – 20% до загальної потреби в капіталі

Облігаційна позика	Річна купонна ставка – 18%; Затрати на оформлення – 4% до суми емісії; Граничні обсяги – 10% до загальної потреби у позиченому капіталі.
Загальна потреба у позиченому капіталі 200 000 грн	

2. Власний капітал готельного комплексу – 800 тис. грн.. За рахунок позикового капіталу можна покращити матеріально-технічну базу готельного підприємства, забезпечити зростання прибутковості власного капіталу.

Норма рентабельності активів підприємства – 32%. Ставка % за кредит -22%. Мінімальна потреба в оборотних коштах – 250 тис. грн. Необхідно визначити при якій структурі капіталу досягається максимальний ефект фінансового важеля. Гранична структура капіталу 50% власного і 50% залученого капіталу. При зростанні обсягу кредиту на кожні 100 тис. грн. кредитна установа збільшує відсотки за кредит на 2%.

5. Підприємство «Rosencrantz & Guildenstern, Inc.» займається зовнішньоекономічною діяльністю, зокрема, експортує та імпортує продукцію за долари США. Протягом звітного періоду курс долара до гривні змінився с K1 до K2, а загальна вартість активів фірми в тис. грн. змінилось з A1 до A2.

Варіант	K1	K2	A1	A2
1	5,36	5,42	1477	1635
2	5,37	5,44	1480	1636
3	5,38	5,46	1483	1637
4	5,39	5,48	1486	1638
5	5,4	5,5	1489	1639
6	5,41	5,52	1492	1640
7	5,42	5,54	1495	1641
8	5,43	5,56	1498	1642
9	5,44	5,58	1501	1643
10	5,45	5,6	1504	1644

Необхідно визначити валютний ризик підприємства і зробити висновок відносно чутливості (або нечутливості) вартості активів до зміни валютного курсу.

Методичні вказівки до рішення:

Рівень ризику вимірюється за формулою (9.11):

$$Exposure = \Delta \text{ позиції} = \frac{\Delta \% \text{ вартості в домашній валюті}}{\Delta \% \text{ в обмінному курсі}}$$

Delta демонструє еластичність вартості активу або зобов'язання за обмінним курсом і вимірює відсоткову зміну у вартості активу (зобов'язання) у відповідь на 1% зміни обмінного курсу. Якщо $\Delta > 1$, то це значить, що вартість активу (зобов'язання) є більш чутливою до змін обмінного курсу,

аніж чиста позиція в іноземній валюті. Відповідно, $\Delta < 1$ означає меншу чутливість вартості активу (зобов'язання).

6. Розрахуйте дані, яких не вистачає, і приведіть наведений звіт про прибуток до «традиційного» формату:

Виручка від продажу (без ПДВ)		250,000
Мінус змінні витрати:		
Виробничі	?	
Пов'язані з реалізацією	60,000	
Адміністративні	10,000	
Вкладений дохід		120,000
Мінус постійні витрати:		
Виробничі	75,000	
Пов'язані з реалізацією	15,000	
Адміністративні	25,000	
Чистий прибуток		?

Методичні вказівки до виконання:

Традиційний формат звіту про прибуток:

Виручка від продажу (без ПДВ)		
Мінус виробничі витрати		
Мінус невиробничі витрати:		
Пов'язані з реалізацією		
Адміністративні		
Чистий прибуток (до сплати податків)		

Питання для самоперевірки:

1. Що таке міжнародний ризик?
2. Які види ризиків Ви знаєте?
3. Як класифікують ризики за об'єктами?
4. Які види ризиків ви можете назвати відповідно до місця їх виникнення?
5. Які ризики бувають за рівнем передбачуваності?
6. Що таке фінансовий ризик?
7. Назвіть основні види фінансових ризиків підприємства.
8. Що таке ризик-менеджмент?
9. Назвіть завдання які постають у процесі управління ризиками.
10. Які чинники впливають на рівень фінансових ризиків?
11. Яка формула розрахунку середньоквадратичного відхилення?
12. Як розраховується коефіцієнт варіації співвідношення ризику і доходу?
13. Охарактеризуйте розрахунково-аналітичні методи оцінки ризиків: аналіз чутливості, аналіз сценаріїв, аналіз імітаційного моделювання Монте-Карло.
14. назвіть методи нейтралізації ризиків на підприємстві?
15. Що таке диверсифікація ризиків?
16. Яким чином можна диверсифікувати ризики на підприємстві?

17. Як можна знизити імовірність ризику за допомогою лімітування та хеджування?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 13:

Виконання рубіжної контрольної роботи №2

Аудиторний час – 2 год.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

№ з/п	Підручники, навчальні посібники	Кількість примірників у бібліотеці або на кафедрі для базової літератури
Базова		
1.	Міжнародна фінансова система : підруч. / [За заг. ред. В.М. Кочеткова]. К. : Ліра-к, 2023. 270 с.	
2.	Карлін М.І. Фінанси зарубіжних країн : навч. посіб. К. : кондор, 2021. 384 с.	
3.	Міжнародні фінанси : навч. посіб. / [за заг. ред. М.і. Макаренко, І.І. Д'яконової]. К. : ліра-к, 2023. 270 с.	
4.	Eiteman D., Stonehill A., Moffett M. Multinational business finance. 15th ed. - NY: Prentice hall, 2023. 677 p.	
5.	Staschuk O. Financial and Investment Management : 2023. 268 с.	
Додаткова		
6.	Фомішина В.М., Пляскіна А.І., Федорова Н.Є., Резанов М.Є. Вплив зовнішнього середовища приймаючих країн на управлінські рішення про товарний експорт бізнес-одиниць. Науковий вісник Херсонського державного університету 2022. Вип. 45. С. 5-13. URL: http://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/770	
7.	Plyaskina A., Ohorodnyk R., Ohorodnyk T. Formation of innovative-investment approach in management of foreign economic activity of transport industry companies. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. № 1. С. 175-177. URL: http://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2022	
8.	Plyaskina A.I., Yakymchuk T.V., Ziubanova H. Research of the management of international corporate business units based on the use of international factors of economic growth (based on the example of consulting services). Вісник Хмельницького національного університету. 2023. № 1 С. 160-165. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?page_id=39	
9.	Plyaskina A.I., Pigol K.V. Features of enterprise management using scientific methods of international management. Економічні інновації. 2021. Т. 23. № 3(80). С. 286-290. URL: http://ei-journal.com/index.php/journal/issue/view/20	
10.	Plyaskina A.I., Yakymchuk T.V. Methodology of formation of strategy for development of machine building enterprises on the basis of value competencies in the conditions of globalization. Вісник Хмельницького національного університету 2021. Т. 1. № 5. С. 136-140. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/11/vknu-es-2021-n-5-298.pdf	

11.	Пляскіна А.І., Якимчук Т.В. Напрями розвитку експортної стратегії підприємства: ситуативний підхід. The 6th International scientific and practical conference “Priority directions of science and technology development” (February 20-22, 2021) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2021. С. 819-824 URL: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/PRIORITY-DIRECTIONS-OF-SCIENCE-AND-TECHNOLOGY-DEVELOPMENT-20-22.02.21.pdf
12.	Пляскіна А.І., Греченюк К.О. Вплив мегафакторів на трансформацію українських регіонів: фінансово-економічних, технологічних, транспортних, країнознавчих. Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України: II Міжнародна практична-конференція (м. Херсон - м. Хмельницький, 24-26 квітня 2024р.) URL: https://kntu.net.ua/ukr/Nauka/Konferenciya-ta-naukovo-tehnichni-zahodi/Mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-sinergiya-nauki-ii-biiznesu-u-povoiennomu-viidnovlennii-hersonschini
13.	Пляскіна А.І., Павлос Дімітрадіс Еволюційність глобалізаційних процесів сучасності. Україна в світовому економічному просторі: сучасні виклики та інноваційні рішення: матеріали XII Міжнар. наук.-пр. конф. м. Херсон. 2021. С. 13-15. http://kntu.net.ua/ukr/content/download/91166/523714/file/Матеріали_XII_міжнародної_конференції_9-10.09.2021.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт журналу Актуальні проблеми міжнародних відносин [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
2. Офіційний сайт журналу Європейський вектор економічного розвитку [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://eurodev.duan.edu.ua/>
3. Офіційний сайт журналу Financial Times [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://ft.com>
4. Офіційний сайт журналу Business Week [Електронний ресурс]/ Режим доступу: www.businessweek.com
5. Офіційний сайт журналу The Economist [Електронний ресурс]/ Режим доступу: www.economist.com
6. Офіційний сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс]/ Режим доступу: www.europe.eu.int
7. Офіційний сайт Української мережі ділової інформації [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.liga.net/smi/show.html?id=76465> –
8. Офіційний сайт Українського бізнес-ресурсу [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://ubr.ua/finances>